РАБОТА З ТЭКСТЫЛЬНЫМІ МАТЭРЫЯЛАМІ
частка 2

Сячкоўская Лідзія Рыгораўна,
старшы выкладчык кафедры спецыяльнай педагогікі

ПЛАН ЗАНЯТКАЎ :

1. Інструменты і прыстасаванні, якія выкарыстоўваюцца пры працы з тэкстыльнымі матэрыяламі
2. Прыстасаванні для захоўвання матэрыялаў і інструментаў

Інструменты і прыстасаванні, якія выкарыстоўваюцца пры працы з тэкстыльнымі матэрыяламі

Назва інструмента	Прызначэнне і характарыстыка інструмента	Патрабаванні па ўжыванні
Нажніцы	Для навучэнцаў пачатковых класаў найбольш падыходзяць гаспадарчыя нажніцы даўжынёй ад 110 да 170 мм Для раскрою розных тканін выкарыстоўваюцца таксама кравецкія нажніцы	Выкарыстоўваюць для працы нажніцы з плыўным, распрацаваным ходам і трывалым злучэннем паловак. Лязы нажніц павінны быць добра завостраныя
Швейныя ручныя іголкі	Выпускаюць ад № 1 да № 12. У залежнасці ад нумара змяняецца даўжыня і дыяметр іголак. Іголка № 1 мае даўжыню 35 мм, дыяметр 0,6 мм; іголка № 12 – даўжыню 70 мм, дыяметр 1,8 мм Для вышыўкі выпускаюць адмысловыя іголкі, вушка і адтуліна ў вушцы і якіх значна	Іголку падбіраюць у залежнасці ад тканіны і таўшчыні нітак. Тонкія тканіны шыюць тонкімі іголкамі і ніткамі. Для першых работ выкарыстоўваюць іголкі вялікіх памераў, у іх лягчэй навучыцца ўсоўваць ніткі

Інструменты і прыстасаванні, якія выкарыстоўваюцца пры працы з тэкстыльнымі матэрыяламі

Назва інструмента	Прызначэнне і характарыстыка інструмента	Патрабаванні па ўжыванні
Напарстак	Выкарыстоўваецца пры пракалванні тканіны іголкай і праштурхоўванні іголкі праз матэрыял. Засцерагае палец ад уколаў вушкам іголкі. Напарсткі бываюць металічныя і пласмасавыя	Падбіраецца напарстак на сярэдні палец правай рукі ў залежнасці ад таўшчыні пальца, каб ён не быў прасторным і не ціснуў на палец
Сантыметровая стужка	Выкарыстоўваецца для зняцця мерак, адмервання цясьмы, стужкі і інш., вымярэння скроеных дэталяў, выкраек	Не павінна мець пашкоджанняў у выглядзе надрываў, пацёртасцей
Лінейка і вугольнік	Выкарыстоўваюцца для складання найпростых выкраек невялікіх памераў прамавугольнай формы	Веданне правілаў разметкі з дапамогай чарцежна-вымяральных інструментаў

Інструменты і прыстасаванні, якія выкарыстоўваюцца пры працы з тэкстыльнымі матэрыяламі

Назва інструмента	Прызначэнне і характарыстыка інструмента	Патрабаванні па ўжыванні
Кравецкія шпількі	Выкарыстоўваюцца пры разметцы тканіны для прымацавання выкрайкі, для сколвання дэталяў пры зметванні	Захоўваць толькі ў ігольніцах і карыстацца шпількамі варта пад наглядам дарослых
Швейны мел	Служыць для нанясення ліній на тканіну па выкрайцы і шаблонах. Для гэтай жа мэты выкарыстоўваюць невялікія кавалачкі высушанага мыла і алоўкі	Не дапускаць моцных механічных уздзеянняў, udaраў, пры якіх мел можа раскрышыцца. Патрэбна прывучаць дзяцей да акуратнасці
Маталкі для нітак	Выкарыстоўваюцца для адматвання патрэбнай (невялікай) колькасці нітак, каб не прыносіць вялікія шпулькі, скруткі і клубкі	Самаробныя прыстасаванні, вырабляюцца з кардону. Маюць розную форму

Інструменты і прыстасаванні, якія выкарыстоўваюцца пры працы з тэкстыльнымі матэрыяламі

Назва інструмента	Прызначэнне і характарыстыка інструмента	Патрабаванні па ўжыванні
Ніткаўвадзіцель	Выкарыстоўваецца для працягвання ніткі ў адтуліну ў вушцы іголкі	Ніткаўвадзіцель ўстаўляецца ў адтуліну ў вушцы іголкі, у яго ўсоўваецца нітка. Затым ніткаўвадзіцель працягваецца праз адтуліну ў вушцы, захапляючы за сабой нітку
Калька	Выкарыстоўваецца для перакладу малюнка на тканіну	Накладваецца калька пастай ўніз на выпрасаваную тканіну на месца будучай вышыўкі. Вострым алоўкам акуратна абводзіцца контур малюнка
Калок, шыла	Калок- доўгая драўляная або металічная палачка дыяметрам каля 5 мм з вострым канцом	Калком праколваецца тканіна, рассоўваючы ніткі так, каб не парушыць яго структуру. З яго дапамогай можна выдаляць намёткі. У працы з тоўстымі матэрыяламі: сукном, лямцом, скурай – ужываецца шыла

Прыстасаванні для захоўвання матэрыялаў і інструментаў

Назва інструмента	Прыстасаванне для захоўвання
Нажніцы	Футляр з цыраты, шчыльнай тканіны, кардона і інш.
Іголкі і шпількі	Игольніцы-кніжачкі або падушачкі
Матэрыялы і прылады	Папка-гатавальня (на падставе канцылярскай папкі) Мяшочак для рукадзелля і шыцця з тканіны Скрынка для рукадзелля з кардона Шкатулка для рукадзелля і шыцця

Литература

1. Букач, Л. А. Материаловедение и технология ручной вышивки : учеб. пособие / Л. А. Букач, М. А. Ровнейко. – Минск : Респ. ин-т проф. образования, 2015. – 327 с.
2. Власова, А. А. Уроки рукоделия / А. А. Власова. – СПб. : Корона принт, Кристалл, 1998. – 400 с.
3. Выгонов, В.В. Практикум по трудовому обучению: Учеб. пособие для студ. высш. и сред. пед. учеб. заведений/ В.В.Выгонов. – М.: Изд. центр «Академия», 1999. – 256 с., 12 л. ил: ил.
4. Гукасова, А.М. Методика трудового обучения /А.М. Гукасова. – М.: Просвещение, 1990. – 207 с.
5. Кузнецов, В.П. , Рожнёв, Я.А. Методика трудового обучения с практикумом в учебных мастерских / В.П. Кузнецов. – М.: Просвещение, 1981.
6. Рукоделие для детей / Калинич М., Павловская Л., Савиных В. – Мн.: Полымя, 1997. – 201 с.: ил.
7. Цейтлин, Н.Е., Демидова, А.П. Справочник по трудовому обучению: Пособие для учителя/ Н.Е.Цейтлин. – М.: Просвещение, 1983. – 288 с.: ил.